

Resimde, sade ve basit görünüşüyle güzelliği ve el emeğini simgeleyen bir Eskimo kadın mezarı görülüyor. Eskimoların aletlerini donma korkusuyla eldivensiz, çıplak elle kullanamadıkları göz önüne alındığında, mezarın yapımındaki el emeğinin değeri daha iyi anlaşılacaktır.

New York Eyalet Üniversitesi araştırmacılarınca yapılan kazılarda, Alaska kıyılarındaki Barrow'da (eski adı Utqiagvik) 500 yıl önce çıkan bir fırtınada buz yığınlarının altında kalan bir evde, 40 ve 20 yaşlarında iki kadının, bir erkek ve iki kız çocuğunun cesetleri bulundu. İlginç olan, "İvu" dalgasının geçirdiği buz kalıplarının evin üstüne çökmesiyle gece uyurken aniden ölen ve 500 yıl donmuş olarak buzların altında kalan cesetlerin iskelet haline gelmemiş olmasıydı. Dokuların

çoğu ve saçlar henüz bozulmamıştı. Yapılan otopside, kadınların geçirdikleri hastalıklar ve birinin olaydan iki ay önce doğum yaptığı belirlendi.

500 yıl boyunca doğal mezarlarında bozulmadan kalan cesetler ve evde bulunanlar, arkeologlara o dönemde yaşayan avcı Inupiatların yaşayışları hakkında bilgi sağladı.

Yandaki resimde gördüğünüz böceğin insanların yararına ilginç bir özelliği olduğu için gelecek sayıda açıklamak üzere ilginize sunuyoruz.

İNSAN GÜCÜYLE ÇALIŞAN HELİKOPTER

İnsan gücüyle çalışan ilk uçağı 1977 yılında Paul Mac-Cready gerçekleştirmiştir. Peki insan gücüyle çalışan helikopter hakkında ne biliyoruz?

Bir uçağın, hele Gossamer Condor gibi bir planörün doğal şartlarda uçuşu çok tabiidir. Eskiden ABD Deniz Kuvvetlerinde pilot olan Mike Brace, bunu helikopter için de sağlamaya çalışmaktadır. Brace, şimdilerde Kaliforniya'daki Reynolds and Taylor adlı bir plastik firmasında mühendis olarak çalışmakta ve insan gücüyle (pedallarla) çalışan bir helikopterin dizaynı ve yapımı ile uğraşmaktadır.

İnsan gücü ile çalışan helikopter yapımındaki sıralardan biri de, "Kevlar" denilen uzay çağı plastik alaşımlarının kullanılmasıdır. Bu tip bir helikopte-

rin ağırlığının sadece 27.216 kg olması, bu plastikler sayesinde. Helikopterin kanat uzunlukları ise 426.72 cm'dir.

Bu helikopterlerde diğer bir önemli fark, yeni tip ileticilerdir. Brace, bunların diğer insan gücü ileticilerinden yüzde yüz daha verimli ve yüzde ell daha güçlü olduğunu söylemektedir.

Brace, bu yeni model ile yaptığı denemede oldukça başarılı bir sonuç almıştır. Eğer bu buluşu ile havada birkaç dakika uçarak 3.1 m yüksekliğe ulaşır ve istenilen seviyede belli bir süre kalırsa, Amerikan Helikopter Kurumu tarafından ko-nulan 20.000 dolarlık ödülü kazanan ilk kişi olacaktır. Brace, kendisinin pilot olamayacak kadar iri olduğunu (81.6 kg) söylemekte ve helikopter pilotunun 63.5 kg civarında ve çok kuvvetli bacaklara sahip olması gerektiğini ilave etmektedir.

Omni'den Çev : Ümit KAYRAK